

Nieuwsbrief - GZR Updates 2023-21

Nummer 21, 2023

Redactie: mr. dr. R.P. Wijne, mr. L. Beij, mr. drs. R.M. Bertens, mr. J.W. Bosman, mr. M. Christe, mr. A.C. de Die, mr. M.A. Goldschmidt, mr. J.F. Groen, mr. N.A.D. Groot, mr. I.W. Hanemaaijer, mr. M.M. Hofstee, mr. A. Jagt, mr. J.M. Janson, mr. drs. C. van der Kolk, mr. X.R. van der Kruk-Ras, mr. I.J. de Laat, mr. E. Lam, mr. M. Martin, mr. A.M. De Nijs, mr. C. Pluijgers, mr. T.R. Riemersma, mr. A. Rube, mr. D. Schuurman, mr. S. Snelder, mr. C. Velink, mr. C.W.M. Verberne, mr. H.B.M. Vrieling, mr. J.M. de Vries, mr. D. van der Wal en mr. K.S. Waldron.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2023:1482](#) 27-10-2023

Wvvgz: wilsbekwaam verzet en motivering aanzienlijk risico op ernstige psychische schade voor een ander.

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2023:9416](#) 07-11-2023

Geen contractspartij bij geneeskundige behandelingsovereenkomst, geen vorderingsrecht medische behandelingskosten.

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2023:1905](#) 07-08-2023

Hoger beroep tegen vrijspraak ter zake van ontucht door een masseur.

Rechtbank

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2023:6072](#) 15-11-2023

Kwalificatie waarneemovereenkomst huisarts.

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2023:4664](#) 14-11-2023

Veroordeling fysiotherapeut tot gevangenisstraf van 42 maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk, met een proeftijd van drie jaren en een beroepsverbod ter zake van een groot aantal zedendelicten over zeer lange periode.

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2023:6609](#) 13-11-2023

Intrekking maatwerkvoorziening is een bevoegdheid, geen verplichting. Dat betekent dat de gemeente een belangenafweging moet maken.

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2023:5728](#) 01-11-2023

Incidentele vordering Actiegroep Vertrouwen in de GGZ afgewezen: NZa mag gegevens verwerken gedurende procedure in hoofdzaak.

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2023:6150](#) 18-10-2023

Veroordeling van huisarts voor verkrachting en ontucht met een kwetsbare patiënte.

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2023:10918](#) 16-10-2023

Zorginstelling beroept zich op verschoningsrecht na melding mishandeling bewoner.

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2023:4573](#) 02-08-2023

Voorzieningenrechter schorst aanwijzingsbesluit IGJ.

Tuchtcolleges

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle, ECLI:NL:TGZRZWO:2023:174](#) 03-11-2023

GZ-psycholoog krijgt voorwaardelijke schorsing opgelegd voor een mediaoptreden waarin hij aan klagster toegeschreven gedrag duidt als passend bij psychopaat.

Uitspraken zonder ECLI

[Geschillencommissie Gehandicaptenzorg](#) 05-10-2023

Klagster kan niet eisen dat zorgaanbieder camera's ophangt om toezicht te houden op haar zoon; klacht ongegrond.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Geschillencommissie ziekenhuizen](#) 20-07-2023

Klacht ontvankelijk ondanks termijnoverschrijding en eerder uitgevoerde gezamenlijke expertise.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Geschillencommissie Geestelijke Gezondheidszorg](#) 06-10-2023

Klacht deels gegrond vanwege stagnatie in behandeling en onheuse bejegening.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Geschillencommissie Geestelijke Gezondheidszorg](#) 06-10-2023

Zorgaanbieder is niet tekortgeschoten in de zorgplicht; wel duurde de interne klachtprocedure te lang waardoor de klacht deels gegrond wordt verklaard.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Klaagster kan niet eisen dat zorgaanbieder camera's ophangt om toezicht te houden op haar zoon; klacht ongegrond.

Klaagster stelt dat de zorgaanbieder geen passende zorg aan haar zoon heeft verleend. Zij meent dat sprake is van een verkeerde plaatsing en van ernstig letsel door nalatigheid van de zorgaanbieder. De klacht wordt ongegrond verklaard.

Feiten

Onveilige zorg

Volgens klaagster heeft haar zoon gedurende een periode van twee maanden na de start van zijn verblijf bij de zorgaanbieder herhaaldelijk letsel opgelopen. Klaagster stelt dat dit het gevolg is van onvoldoende toezicht door (de medewerkers van) de zorgaanbieder. De zorgaanbieder heeft erkend dat er in deze periode meerdere incidenten hebben plaatsgevonden die volgens de zorgaanbieder het gevolg zijn van interactie tussen de zoon van klaagster en medebewoners. Sinds er verbetermaatregelen zijn ingezet, is er een afname van het aantal incidenten.

Verkeerde plaatsing/geen passende zorg

Klaagster stelt voorts dat de groep waarin haar zoon is geplaatst niet passend is voor hem. Volgens klaagster zijn er geen/te weinig leeftijdsgenoten, is er sprake van agressie en is er te weinig aansluiting met de jongens met wie de zoon van klaagster naar de dagbesteding gaat. Klaagster is verder van mening dat haar zoon niet wordt verzorgd volgens het zorgplan en dat de indicatie 'Meerzorg' die haar zoon heeft gekregen niet op een juiste manier wordt ingezet.

Camerabewaking

Klaagster beoogt met haar klacht te bereiken dat er cameratoezicht komt om met de camera

beter te kunnen kijken of het goed gaat met haar zoon en medewerkers niet onnodig zijn kamer op hoeven om dat te controleren. Dat laatste voelt voor de zoon onveilig aan en brengt onrust bij hem. Volgens de zorgaanbieder is camerabewaking op deze grond niet te verantwoorden.

Oordeel

Onveilige zorg

De klacht wordt op dit onderdeel ongegrond verklaard, nu de zorgaanbieder adequate verbetermaatregelen heeft getroffen die tot resultaat hebben geleid. Niet gebleken is dat de oorzaak van de incidenten is gelegen in nalatigheid door de zorgaanbieder. Voor de zware beschuldiging dat de zoon van klagster zou zijn geslagen door medewerkers van de zorgaanbieder, is geen bewijs aangevoerd. Gelet op de mogelijkheid van een verstoorde verstandhouding raadt de commissie klagster af dergelijke ongefundeerde beschuldigingen te uiten, zolang hiervoor geen bewijs is.

Verkeerde plaatsing/geen passende zorg

De commissie is van oordeel dat dit klachtonderdeel ongegrond is. Hoe voorstelbaar en begrijpelijk het ook is dat een ouder alleen de allerbeste zorg voor diens kind wenst, maakt dit niet dat van de zorgaanbieder verwacht kan worden een groep samen te stellen die precies voldoet aan de wensen van klagster. De plek/groep voor de zoon van klagster is volgens de commissie het meest passend voor hem. Voor de stelling van klagster dat haar zoon niet zou worden verzorgd volgens het zorgplan heeft de commissie geen onderbouwing aangetroffen in het dossier. Evenmin is gebleken dat de indicatie 'Meerzorg' niet op de juiste manier wordt ingezet, reden waarom ook dit klachtonderdeel ongegrond wordt verklaard.

Camerabewaking

De commissie is van mening dat klagster de zorgaanbieder niet kan opdragen op welke wijze diens medewerkers hun werkzaamheden dienen uit te voeren. Daarnaast is het de zorgaanbieder op grond van de Wet zorg en dwang niet toegestaan om camerabewaking toe te passen en zodoende klagster gerust te stellen. Ook dit klachtonderdeel is ongegrond.

Schadevergoeding

Toekenning van schadevergoeding is niet aan de orde nu de klacht in al haar onderdelen ongegrond is verklaard.

De commissie hecht eraan afsluitend op te merken dat de zorgaanbieder het in de ogen van klaagster niet goed lijkt te kunnen doen, nu klaagster herhaaldelijk heeft geklaagd. De commissie spreekt de hoop uit dat klaagster haar strijdbijl begraaft en partijen gezamenlijk kunnen streven naar de meest passende zorg voor de zoon van klaagster.

mr. M.M. Hofstee

Instantie: Geschillencommissie Gehandicaptenzorg

Datum uitspraak: 05-10-2023

Zaaknummer: 204873/222404

RECHTSPRAAK

Wvggz: wilsbekwaam verzet en motivering aanzienlijk risico op ernstige psychische schade voor een ander.

Klacht in cassatie dat het beroep op wilsbekwaam verzet onvoldoende gemotiveerd is afgewezen slaagt. Aanzienlijk risico op psychische schade voor een ander niet toereikend gemotiveerd door rechtbank.

Feiten

Door de officier van justitie is verzocht om een zorgmachtiging te verlenen voor de duur van zes maanden. Op de zitting is namens betrokkene aangevoerd dat zij geen medicatie wil en dat zij zich daartegen wilsbekwaam verzet.

De rechtbank heeft de verzochte zorgmachtiging verleend. De rechtbank is van oordeel dat er ernstige psychische schade bestaat, met name voor de familie van betrokkene en passeert om die reden het beroep op wilsbekwaam verzet.

Betrokkene heeft cassatie ingesteld en klaagt dat de rechtbank het beroep op wilsbekwaam verzet met betrekking tot de medicatie onvoldoende gemotiveerd heeft afgewezen.

Oordeel

De Hoge Raad overweegt dat in de wetsgeschiedenis van de Wvggz niet is toegelicht wat dient te worden verstaan onder (een aanzienlijk risico op) ernstige psychische schade voor een ander zoals bedoeld in artikel 2:1 lid 6 Wvggz.

Onder verwijzing naar de wetsgeschiedenis overweegt de Hoge Raad dat gelet op het belang dat de wetgever hecht aan honorering van wilsbekwaam verzet van de betrokkene, van de vaststelling dat een aanzienlijk risico op psychische schade voor een ander bestaat, een deugdelijke motivatie wordt geleverd. Dit om te voorkomen dat zonder goede reden voorbij wordt gegaan aan wilsbekwaam verzet.

De Hoge Raad overweegt dat de rechtbank niet toereikend heeft gemotiveerd dat een aanzienlijk risico bestaat op psychische schade voor een ander. De Hoge Raad betreft daarbij

dat de rechtbank haar oordeel heeft gebaseerd op de medische verklaring van de niet bij de zorg betrokken psychiater die op grond van het dossier verklaart dat de familie overbelast raakt door de situatie en op de verklaring van de ter zitting aanwezige psychiater dat de oom en tante van betrokkene het niet volhouden.

De klacht slaagt. De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank Gelderland en wijst het geding terug voor verdere behandeling en beslissing.

mr. S. Snelder

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-10-2023

ECLI: ECLI:NL:HR:2023:1482

Zaaknummer: 23/02187

Rechters: C.E. du Perron, A.E.B. ter Heide, F.R. Salomons, G.C. Makkink en K. Teuben

Advocaten: G.E.M. Later

Wetsartikelen: 2:1 lid 6 Wvggz

RECHTSPRAAK

Kwalificatie waarneemovereenkomst huisarts.

Geen sprake van een arbeidsovereenkomst, ondanks inbedding van de werkzaamheden in de organisatie.

Feiten

Verweerster exploiteert een huisartsenpost, waarbij ongeveer 180 praktijkhoudende huisartsen zijn aangesloten. Daarnaast heeft verweerster met 100 tot 200 huisartsen een waarneemovereenkomst gesloten. Verzoekster is huisarts. Verzoekster en verweerster hebben op 10 januari 2018 een waarneemovereenkomst gesloten. Op grond van deze overeenkomst heeft verzoekster werkzaamheden verricht, die zijn te verdelen in waarneemwerkzaamheden voor bij verweerster aangesloten praktijkhoudende huisartsen en regiewerkzaamheden. Op 29 december 2022 heeft verweerster per brief de waarneemovereenkomst opgezegd als gevolg van een verstoorde werkrelatie, met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden, zodat de waarneemovereenkomst eindigt per 1 maart 2023.

Volgens verzoekster is de waarneemovereenkomst een arbeidsovereenkomst en is de opzegging niet rechtsgeldig. Verzoekster verzoekt de kantonrechter om voor recht te verklaren dat de tussen partijen bestaande rechtsverhouding een arbeidsovereenkomst is en in het verlengde daarvan dat de opzegging van 29 december 2022 vernietigbaar is vanwege het ontbreken van de vereiste toestemming van het UWV c.q. het ontbreken van toestemming van verzoekster c.q. het ontbreken van een dringende reden. Verzoekster maakt daarbij aanspraak op de schadevergoeding vanwege het niet in acht nemen van de juiste opzegtermijn, de transitievergoeding en een billijke vergoeding. Verzoekster verzoekt daarnaast bij wijze van voorlopige voorziening haar een bedrag toe te wijzen van € 16.800.

Oordeel

Om te kunnen beoordelen of een overeenkomst als een arbeidsovereenkomst moet worden aangemerkt, moet eerst door uitleg aan de hand van de Haviltexmaatstaf worden vastgesteld welke rechten en verplichtingen partijen zijn overeengekomen (uitlegfase). Vervolgens moet beoordeeld worden of de voorliggende overeenkomst voldoet aan de wettelijke omschrijving

van de arbeidsovereenkomst. Als dat zo is, moet de overeenkomst als zodanig worden aangemerkt (kwalificatiefase). Voor deze kwalificatie is niet van belang of partijen de bedoeling hadden de overeenkomst onder de wettelijke regeling van de arbeidsovereenkomst te laten vallen. Dat betekent dat het feit dat partijen in de waarneemovereenkomst hebben opgenomen dat zij uitdrukkelijk niet de bedoeling hebben een arbeidsovereenkomst te sluiten in de zin van artikel 7:610 e.v. BW, voor de vraag of de overeenkomst zich laat kwalificeren als een arbeidsovereenkomst, zonder betekenis is.

Het antwoord op de vraag of een overeenkomst moet worden aangemerkt als een arbeidsovereenkomst, hangt af van alle omstandigheden van het geval in onderling verband gezien. Van belang kunnen onder meer zijn de aard en duur van de werkzaamheden, de wijze waarop de werkzaamheden en de werktijden worden bepaald, de inbedding van het werk en van degene die de werkzaamheden verricht in de organisatie en de bedrijfsvoering van degene voor wie de werkzaamheden worden verricht, het al dan niet bestaan van een verplichting het werk persoonlijk uit te voeren, de wijze waarop de contractuele regeling van de verhouding van partijen is tot stand gekomen, de wijze waarop de beloning wordt bepaald en waarop deze wordt uitgekeerd, de hoogte van deze beloning, en de vraag of degene die de werkzaamheden verricht daarbij commercieel risico loopt. Ook kan van belang zijn of degene die de werkzaamheden verricht zich in het economisch verkeer als ondernemer gedraagt of kan gedragen, bijvoorbeeld bij het verwerven van een reputatie, bij acquisitie, wat betreft fiscale behandeling, en gelet op het aantal opdrachtgevers voor wie hij werkt of heeft gewerkt en de duur waarvoor hij zich doorgaans aan een bepaalde opdrachtgever verbindt. Het gewicht dat toekomt aan een contractueel beding bij beantwoording van de vraag of een overeenkomst als arbeidsovereenkomst moet worden aangemerkt, hangt mede af van de mate waarin dat beding daadwerkelijk betekenis heeft voor de partij die de werkzaamheden verricht.

Ten aanzien van de *waarneemwerkzaamheden* was er geen sprake van een arbeidsovereenkomst met verweerster, nu deze werkzaamheden niet door verweerster werden ingeroosterd, per waarneming een separate overeenkomst met de aangesloten arts werd gesloten, verweerster werd betaald door de betreffende huisarts en ook met deze huisarts het tarief afsprak.

Met betrekking tot de *regiewerkzaamheden* is niet in geschil dat verzoekster arbeid heeft verricht en dat zij daarvoor door verweerster is betaald. De vraag die partijen verdeeld houdt is of er sprake was van een gezagsrelatie. Ter beoordeling hiervan kijkt de kantonrechter naar de volgende omstandigheden, waarbij de meest relevante overwegingen per omstandigheid worden genoemd:

- De mate van vrijheid: verzoekster was niet verplicht zich voor een regiedienst in te

schrijven, ook niet wanneer een regiedienst open bleef staan. Nadat verzoekster zich had ingeschreven kon zij zich laten vervangen, maar alleen door een arts uit de regiepoule. Verzoekster had dus een grote mate van vrijheid ten aanzien van het wel of niet inschrijven op het rooster. Deze vrijheid om wel of niet in te schrijven op het rooster is een aanwijzing voor de afwezigheid van een gezagsrelatie. Eenmaal ingeschreven was verzoekster niet helemaal vrij in door wie zij zich liet vervangen. Zij kon zich immers alleen door een arts uit de regiepoule laten vervangen en gelet op de relatief beperkte omvang van de regiepoule was die vrijheid beperkt. Maar omdat verzoekster in de praktijk weinig gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid om zich te laten vervangen, legt dat weinig gewicht in de schaal. Bij het uitvoeren van de regiewerkzaamheden was verzoekster gebonden aan de begin- en eindtijd van de betreffende dienst en de bij die dienst behorende agenda en moest verzoekster zich bij de uitvoering van de werkzaamheden houden aan bepaalde door verweerster getroffen regelingen.

– De wijze van beloning: verzoekster stuurde maandelijks een factuur naar verweerster met de daarbij behorende urenspecificatie. Verweerster was alleen een vergoeding verschuldigd voor daadwerkelijk door verzoekster verrichte werkzaamheden. Tussen partijen is niet in geschil dat deze vergoeding hoger was dan het salaris van een huisarts in loondienst en dat geen loonbelasting en sociale premies werden afgedragen. De wijze van beloning duidt dus op de afwezigheid van een gezagsrelatie.

– De mate van inbedding: het staat vast dat de regiewerkzaamheden werkzaamheden zijn die zijn ingebed in de organisatie van verweerster. De werkzaamheden zijn immers een wezenlijk onderdeel van de kernactiviteit van verweerster, namelijk het verlenen en organiseren van huisartsenzorg. Verzoekster maakte bij de uitvoering van de werkzaamheden ook gebruik van de IT-systemen en de personele ondersteuning en andere faciliteiten van verweerster. De inbedding van het werk duidt dus op de aanwezigheid van een gezagsrelatie. Partijen zijn het er niet over eens of verzoekster (als werker) is ingebed in de organisatie. Tussen partijen is onder meer afgesproken dat verzoekster de besproken kritiekpunten zal meenemen naar de door haar al aangezochte NHG-coach en dat verzoekster zou nadenken of zij openstaat voor een 360 graden feedback analyse, die door verweerster zou worden gefaciliteerd en bekostigd. Dat verzoekster de vrijheid had om af te zien van de 360 graden feedback analyse en dat verzoekster op eigen kosten een NHG-coach heeft ingeschakeld duidt op de afwezigheid van een gezagsrelatie. Daarnaast wijst verweerster er terecht op dat verzoekster tijdens de gevoerde gesprekken zelf meermaals heeft verwezen naar haar positie als zzp'er.

– Presentatie als ondernemer: verzoekster stond met haar eenmanszaak ingeschreven in het handelsregister en factureerde vanuit die eenmanszaak.

Conclusie

Alle omstandigheden bij elkaar genomen komt de kantonrechter tot de conclusie dat de waarneemovereenkomst ook ten aanzien van de regiewerkzaamheden na 2020 geen arbeidsovereenkomst is. De werkzaamheden zijn weliswaar ingebed in de onderneming, maar alle overige gezichtspunten wijzen op de afwezigheid van een gezagsrelatie en dus op de afwezigheid van een arbeidsovereenkomst.

mr. M.A. Goldschmidt

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 15-11-2023

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2023:6072

Zaaknummer: 10477022 \ AE VERZ 23-22

Rechters: I.L. Rijnbout

Advocaten: T.A. Opbroek-Booij en H.B.J. de Boer

Wetsartikelen: 7:610 e.v. BW

RECHTSPRAAK

Klacht ontvankelijk ondanks termijnoverschrijding en eerder uitgevoerde gezamenlijke expertise.

Nadat aansprakelijkheid door het ziekenhuis is afgewezen, is een deskundige gevraagd om een expertiserapport uit te brengen. Vervolgens heeft patiënt het geschil aan de commissie voorgelegd. Het ziekenhuis meent dat patiënt in zijn klacht niet kan worden ontvangen. De commissie oordeelt dat, omdat partijen na afwijzing van de aansprakelijkheid gezamenlijk een deskundige hebben benaderd, de datum waarop aansprakelijkheid werd afgewezen niet als datum voor de aanvang van de termijn waarbinnen een geschil aanhangig moet worden gemaakt kan worden aangemerkt. Verder heeft de commissie uit de stukken niet kunnen afleiden dat het rapport bindend is, zodat patiënt in zijn klacht kan worden ontvangen.

Feiten

Een patiënt heeft het ziekenhuis aansprakelijk gesteld. Aansprakelijkheid is op 30 juli 2019 afgewezen. Vervolgens is een deskundige gevraagd om een expertiserapport uit te brengen. Dit rapport is op 5 november 2021 definitief geworden. Vervolgens heeft patiënt een geschil aanhangig gemaakt. Het ziekenhuis stelt zich op dat standpunt dat de patiënt, gelet op het bepaalde in artikel 6 lid 1 onder a van het Reglement Geschillencommissie Ziekenhuizen, niet in de klacht kan worden ontvangen. Daarnaast stelt het ziekenhuis dat het rapport van de deskundige, gezien de wijze waarop en de omstandigheden waaronder de gezamenlijke expertise tot stand is gekomen en gelet op het feit dat het deskundigenrapport voldoet aan de elementaire eisen van deugdelijkheid, bindend is tussen partijen en het geschil daarmee definitief tot een afronding is gekomen op uiterlijk 5 november 2021.

Oordeel

De commissie heeft partijen niet uitgenodigd op zitting en komt op basis van de stukken tot

een oordeel. De commissie overweegt dat zij op grond van artikel 6 lid 1 sub a van het reglement een patiënt in zijn klacht niet-ontvankelijk kan verklaren indien hij zijn geschil niet binnen twaalf maanden na afhandeling van de klacht door het ziekenhuis bij de commissie aanhangig heeft gemaakt. De commissie is van oordeel dat, omdat partijen in gesprek zijn gebleven over de klacht, de afwijzing van 30 juli 2019 niet als datum voor de aanvang van de termijn in de zin van artikel 6 lid 1 kan worden aangemerkt. Met betrekking tot het standpunt van het ziekenhuis dat vooraf voor partijen duidelijk was dat het expertiserapport van 5 november 2021 voor beide partijen bindend zou zijn, heeft de commissie deze finale kwijting niet uit de overgelegde stukken kunnen vaststellen. Zodoende wordt de patiënt in zijn klacht ontvangen.

mr. L. Beij

Instantie: Geschillencommissie ziekenhuizen

Datum uitspraak: 20-07-2023

Zaaknummer: 192991/210583

RECHTSPRAAK

Intrekking maatwerkvoorziening is een bevoegdheid, geen verplichting. Dat betekent dat de gemeente een belangenafweging moet maken.

Voorlopige voorziening. Een man heeft een maatwerkvoorziening beschermd wonen, wat in dit geval betaling van overnachting in een hotel inhoudt en waar begeleiding onderdeel van uitmaakt. Volgens de zorgaanbieder heeft de man de hoteleigenaar en een begeleidingsmedewerker bedreigd, wat voor de zorgaanbieder aanleiding is de begeleiding op te zeggen. Die heeft echter geen mandaat van de gemeente. De gemeente slaagt er ter zitting niet in aannemelijk te maken dat de man niet voldoet aan de voorwaarden van de maatwerkvoorziening. Bovendien ontbreekt een belangenafweging. Bij wijze van voorlopige voorziening moet de gemeente tot twee weken na de beslissing op bezwaar de overnachtingskosten blijven betalen.

Feiten

Een man heeft een maatwerkvoorziening beschermd wonen. Die houdt in dat de gemeente de overnachtingskosten van de man in een hotel betaalt, waarnaast de man begeleiding ontvangt. De begeleiding wordt gegeven door een professionele GGZ-zorgaanbieder, Mondriaan. De man bedreigt de hoteleigenaar, waarvoor hij een waarschuwing krijgt van Mondriaan. Twee maanden later bedreigt de man opnieuw iemand, ditmaal een begeleider. Dat is voor Mondriaan reden om de begeleidingsovereenkomst eenzijdig op te zeggen. Omdat het verblijf in het hotel onlosmakelijk met de begeleiding is verbonden, moet de man ook het hotel verlaten, zo schrijft Mondriaan in een brief aan de man. De man is het daar niet mee eens en hij betwist de bedreigingen. In een brief aan de gemeente vraagt hij de gemeente de overnachtingskosten te blijven betalen totdat de gemeente zelf een besluit heeft genomen. Omdat de gemeente niet reageert, dient de man een dag later een verzoek om een voorlopige

voorziening in. Nog dezelfde dag laat de gemeente weten de maatwerkvoorziening van de man in te trekken. Ook nog dezelfde dag vindt de zitting bij de voorzieningenrechter plaats.

Oordeel

Op grond van artikel 2.6.3, tweede lid, Wmo 2015 kan de gemeente de vaststelling van rechten en plichten van de cliënt mandateren aan een aanbieder. Daarvan blijkt in dezen niet en de voorzieningenrechter gaat er daarom van uit dat Mondriaan niet bevoegd was om de maatwerkvoorziening in te trekken.

Op grond van artikel 2.3.10, eerste lid, aanhef en onder d, Wmo 2015 kan de gemeente een maatwerkvoorziening intrekken als de cliënt niet voldoet aan de daaraan verbonden voorwaarden. Dat is een bevoegdheid en geen verplichting en dat betekent, aldus de voorzieningenrechter, dat de gemeente een belangenafweging moet maken. Die ontbreekt in het intrekkingbesluit. Die afweging zal de gemeente alsnog moeten maken, aldus de voorzieningenrechter. Hierbij zal de gemeente ook rekening moeten houden met de medische situatie van de man, voor zover de man die (onderbouwd met medische stukken) aannemelijk weet te maken. Aan een eventueel door de gemeente uit te voeren onderzoek ter beoordeling van die medische situatie zal de man moeten meewerken.

Het besluit tot intrekking van een maatwerkvoorziening is een voor de man belastend besluit. Daarom rust de bewijslast om aannemelijk te maken dat aan de voorwaarden voor intrekking is voldaan in beginsel op de gemeente, zo vervolgt de voorzieningenrechter. Dit betekent dat de gemeente de nodige kennis over de relevante feiten moet verzamelen. Het ligt daarom op de weg van de gemeente om aan de hand van uit onderzoek verkregen gegevens aannemelijk te maken dat de man niet voldoet aan de aan de maatwerkvoorziening verbonden voorwaarden. En dat heeft de gemeente naar het oordeel van de voorzieningenrechter onvoldoende gedaan. Met de ter zitting overgelegde stukken en toelichting heeft de gemeente dat onvoldoende gemotiveerd.

De voorzieningenrechter wijst het verzoek van de man toe. Enerzijds omdat de gemeente de intrekking onvoldoende heeft onderbouwd en geen belangenafweging heeft gemaakt. Anderzijds omdat het belang van de man bij een maatwerkvoorziening beschermd wonen zodanig zwaar weegt dat hierin moet worden voorzien in afwachting van de nadere onderbouwing en belangenafweging.

De voorzieningenrechter beschouwt de brief van de man aan de gemeente als (prematuur) bezwaarschrift zoals bedoeld in artikel 6:10, eerste lid, Awb. De voorzieningenrechter treft als voorlopige voorziening dat de gemeente de overnachtingskosten moet blijven betalen tot twee weken na de beslissing op bezwaar.

mr. dr. R.P. Wijne

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 13-11-2023

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2023:6609

Zaaknummer: ROE 23/3299

Rechters: M.M.L. Goofers

Advocaten: A.R.A.R. Lotfy en P.H.J.M. Kalmar

Wetsartikelen: 2.3.2 Wmo 2015, 2.3.5 Wmo 2015, 2.3.10 Wmo 2015, 2.6.3 Wmo 2015, 6:10 Awb en 8:81 Awb

RECHTSPRAAK

Klacht deels gegrond vanwege stagnatie in behandeling en onheuse bejegening.

Cliënte heeft zich bij de zorgaanbieder aangemeld voor traumabehandeling. Het heeft te lang geduurd voordat met de behandeling werd aangevangen. Ook was sprake van onheuse bejegening. De klachten hierover worden ten dele gegrond verklaard.

Feiten

Op 26 juli 2022 kreeg cliënte als behandeladvies psychotherapie met als ondersteuning sensomotorische therapie. Waar de sensomotorische therapie direct werd opgestart, kwam de psychotherapie lange tijd niet van de grond. De regiebehandelaar heeft cliënte op 26 juli 2022 verteld dat zij op zoek zou gaan naar een psychotherapeut en dat dit geen probleem zou zijn. Pas vier maanden na het gegeven behandeladvies werden cliënte twee opties voor psychotherapie geboden. Volgens cliënte waren beide opties niet passend, hetgeen ertoe leidde dat de sensomotorische therapie werd gestopt omdat dit ondersteunend zou zijn aan de psychotherapie. Hierdoor ontstonden spanning en lichamelijke klachten bij cliënte, waardoor zij uiteindelijk heeft besloten de behandeling te beëindigen.

Oordeel

Stagnatie in behandeling

De commissie acht het niet zorgvuldig dat het zo lang heeft geduurd om een psychotherapeut voor cliënte te vinden, temeer omdat cliënte was geïnformeerd dat dit geen probleem zou zijn. Cliënte had op basis daarvan niet hoeven te verwachten dat het zo lang zou duren voordat haar behandeling zou starten. De zorgaanbieder had ten tijde van het TADS-1-interview moeten bezien/inschatten of hij over voldoende personeel beschikte/kon beschikken om de daaropvolgende behandeling te verrichten. Dit geldt temeer nu de zorgaanbieder een gespecialiseerd traumacentrum is. De opties die de zorgaanbieder na vier maanden aan cliënte heeft geboden, acht de commissie redelijk. Hoewel het cliënte uiteraard

vrijstaat hier geen gebruik van te maken, leidt dit ertoe dat het klachtonderdeel tot dat moment gegrond wordt verklaard. Op/vanaf dat moment was de stagnatie van de behandeling niet (meer) aan de zorgaanbieder te wijten. Tot die tijd heeft de zorgaanbieder naar het oordeel van de commissie onzorgvuldig gehandeld.

Bejegening

Ten aanzien van de bejegening heeft de cliënte diverse voorbeelden genoemd. Deze zijn niet door de zorgaanbieder betwist, zodat de commissie ervan uitgaat dat de genoemde opmerkingen ook daadwerkelijk zijn gemaakt. Volgens de commissie ontbreekt ten aanzien van het merendeel van deze opmerkingen de context om te kunnen spreken van onheuse bejegening. De commissie acht het niet zorgvuldig dat een psychologe tegen cliënte heeft gezegd 'een confrontatie niet uit de weg te gaan', terwijl zij samen in het bijzijn van derden in de wachtkamer stonden. Hoewel ook hierbij voor de commissie niet duidelijk is in welke context deze opmerking is gemaakt, meent de commissie dat een zorgverlener zeer zorgvuldig dient na te gaan welke opmerkingen al dan niet in een wachtruimte (in het bijzijn van derden) kunnen worden gemaakt. Hierbij is terughoudendheid op zijn plaats en is het voor de commissie goed voorstelbaar dat cliënte zich door voornoemde opmerking onheus bejegend voelde. De commissie acht de klacht op dit specifieke onderdeel dan ook gegrond. Omdat de commissie beide klachtonderdelen deels gegrond heeft verklaard, dient de zorgaanbieder het door de cliënte betaalde klachtengeld aan haar te vergoeden.

mr. M.M. Hofstee

Instantie: Geschillencommissie Geestelijke Gezondheidszorg

Datum uitspraak: 06-10-2023

Zaaknummer: 210582/223218

RECHTSPRAAK

Zorgaanbieder is niet tekortgeschoten in de zorgplicht; wel duurde de interne klachtprocedure te lang waardoor de klacht deels gegrond wordt verklaard.

Niet is gebleken dat de zorgaanbieder ter zake de behandeling die cliënt elders onderging, onzorgvuldig heeft gehandeld. Omdat de interne klachtprocedure bij de zorgaanbieder te lang heeft geduurd wordt de klacht deels gegrond verklaard.

Feiten

Cliënt was in behandeling bij de zorgaanbieder. Omdat de cliënt elektroconvulsietherapie (ECT) wenste te ondergaan, hetgeen niet wordt aangeboden bij de zorgaanbieder, is hij hiervoor aangemeld bij het Medisch Centrum Leeuwarden (MCL). De cliënt meent dat deze behandeling eerder had moeten worden gestart en is teleurgesteld over het resultaat van de ECT-behandeling en meent hierbij onvoldoende begeleid te zijn door de zorgaanbieder. Gedurende de ECT-behandeling heeft er contact en begeleiding plaatsgevonden tussen enerzijds de zorgaanbieder en de cliënt en anderzijds de zorgaanbieder en de behandelaren van de ECT-behandeling. Cliënt is niet tevreden over de afhandeling van de klacht door de zorgaanbieder en meent dat dit te lang heeft geduurd en er bij de afhandeling van zijn klacht partijdig is geoordeeld.

Oordeel

Periode voorafgaand aan de ECT-behandeling

De commissie stelt vast dat een spoedplaatsing niet aan de orde was, omdat de cliënt eerst nog een aantal stappen diende te doorlopen voordat hij in aanmerking kwam voor de ECT-behandeling. Er was volgens de commissie geen sprake van een uitzonderingssituatie, zodat de klacht op dit onderdeel ongegrond wordt verklaard.

Periode tijdens de ECT-behandeling

Uit de klacht blijkt dat de cliënt meer begeleiding van de zorgaanbieder had gewenst gedurende zijn ECT-behandeling bij het MCL. Volgens de commissie hebben er gedurende die periode meerdere gesprekken plaatsgevonden tussen de zorgaanbieder en de cliënt en ontving de cliënt ook andere zorg/therapie van de zorgaanbieder. De commissie acht het voorstelbaar dat de zorgaanbieder geen antwoord kon geven op vragen van de cliënt met betrekking tot de ECT-behandeling die elders werd ondergaan, nu de zorgaanbieder die behandeling zelf niet uitvoerde. Hoewel het vervelend is dat de cliënt zich hierdoor van het kastje naar de muur gestuurd voelde, staat voor de commissie niet vast dat de zorgaanbieder hierin tekort zou zijn geschoten. Volgens de commissie was het niet aan de zorgaanbieder om op afstand te beoordelen of het verantwoord was dat de cliënt na afloop van de ECT-behandeling naar huis zou gaan. Ook was het niet noodzakelijk voor de behandelaren van de cliënt om aanwezig te zijn bij het wekelijkse overleg bij het MCL; een vertegenwoordiger van de zorgaanbieder volstond. Dit deel van de klacht wordt door de commissie dan ook ongegrond verklaard.

Periode na de ECT-behandeling

Er zijn volgens de commissie geen signalen dat er na afloop van de ECT-behandeling sprake was van een crisis bij de cliënt, laat staan dat door de zorgaanbieder een verkeerde inschatting is gemaakt dan wel anderszins onzorgvuldig is gehandeld. Hoewel het voorstelbaar is dat de cliënt de gesprekken met zijn behandelaren liever in persoon had gehad in plaats van telefonisch, kan de commissie – in het licht van het beleid in de coronaperiode – niet vaststellen dat de zorgaanbieder daarbij onzorgvuldig heeft gehandeld. Ook dit onderdeel van de klacht wordt om die reden ongegrond verklaard.

Klachtbehandeling

Met de cliënt (en overigens ook de zorgaanbieder) is de commissie van mening dat de interne klachtafhandeling te lang heeft geduurd, reden waarom dit klachtonderdeel gegrond wordt verklaard. Overigens is de commissie niet gebleken dat sprake was van partijdigheid dan wel onzorgvuldig onderzoek, zodat de klacht op dit onderdeel ongegrond wordt verklaard.

Omdat volgens de commissie geen sprake is van een causaal verband tussen de lange klachtprocedure en de door de cliënt gevorderde schade, wordt het verzoek tot schadevergoeding afgewezen. Omdat de klacht deels gegrond is verklaard, dient de zorgaanbieder het door de cliënt betaalde klachtengeld aan hem te vergoeden.

mr. M.M. Hofstee

Instantie: Geschillencommissie Geestelijke Gezondheidszorg

Datum uitspraak: 06-10-2023

Zaaknummer: 199488/223444

RECHTSPRAAK

Geen contractspartij bij geneeskundige behandelingsovereenkomst, geen vorderingsrecht medische behandelingskosten.

Een man wordt behandeld door een orthopedisch chirurg en krijgt daarvoor een factuur van Infomedics. De man is ontevreden over de behandeling en betaalt de helft. Infomedics vordert het restant, eerst bij de kantonrechter en thans bij het hof. In beide instanties tevergeefs. Naar het oordeel van het hof is niet komen vast te staan dat de stichting van wie Infomedics de vordering overgedragen heeft gekregen de contractspartij van de man is. Die stichting heeft daarom geen vorderingsrecht en kan de vordering dus ook niet overdragen aan Infomedics. De man is in beginsel de medische behandelingskosten verschuldigd, maar hoeft niet te betalen aan Infomedics.

Feiten

Een man wendt zich tot een orthopedisch chirurg. Een aantal poliklinische bezoeken, een knieoperatie en fysiotherapie volgen. De kosten van deze behandelingen bedragen € 10.104, waarvoor de man een factuur krijgt van Infomedics. Omdat de man niet tevreden is over de behandeling betaalt hij maar de helft. Infomedics vordert het restant tevergeefs bij de kantonrechter en daarom thans bij het hof.

De orthopedisch chirurg is verbonden aan het Flevoziekenhuis en aan Orthoparc. De orthopedisch chirurg heeft ook een arbeidsrelatie met de stichting Sandstep Klinieken (hierna: de stichting). De stichting is een WTZi-erkende zorgverlener. In opdracht van de stichting voert Orthoparc medisch-specialistische behandelingen uit. De stichting heeft de vordering van € 10.104 overgedragen aan Infomedics Finance. Van Infomedics Finance heeft Infomedics de last gekregen om de vordering te incasseren.

De man betwist niet dat hij de in rekening gebrachte zorg heeft ontvangen en ook betwist hij

de hoogte van de factuur niet. Hij betwist dat hij moet betalen aan Infomedics. Verder is niet in geschil dat de man de orthopedisch chirurg in het Flevoziekenhuis sprak en dat de man wist dat de orthopedisch chirurg ook aan Orthoparc is verbonden.

Oordeel

Als eerste moet worden onderzocht wie als contractspartij van de man moet worden aangemerkt, aldus het hof, en het schetst vervolgens daartoe het juridisch kader. Een medisch specialist wordt als hulpverlener in de zin van artikel 7:446 BW en daarmee als contractspartij beschouwd, indien hij als zelfstandige de praktijk uitoefent. Is de behandelend medisch specialist in dienst bij een ziekenhuis, dan is het ziekenhuis de hulpverlener en wordt met het ziekenhuis de behandelingsovereenkomst gesloten. In dat geval is de medisch specialist een hulppersoon van het ziekenhuis. Is het onduidelijk met wie is gecontracteerd, dan zal doorslaggevend zijn wat partijen over en weer hebben verklaard en uit elkaars gedragingen hebben afgeleid en wat zij in de gegeven omstandigheden daarvan hebben mogen afleiden.[1] Tot de omstandigheden die in dit verband in aanmerking moeten worden genomen, behoort de voor de wederpartij kenbare hoedanigheid en de context waarin partijen optraden.[2] Ook gedragingen, verklaringen en andere omstandigheden die hebben plaatsgevonden nadat de overeenkomst is gesloten, kunnen van belang zijn.[3] [verwijzingen door hof, RW]

Als professionele partij lag het op de weg van de orthopedisch chirurg c.q. de rechtspersoon bij wie hij in dienst was om duidelijkheid te verschaffen of een voorbehoud te maken ten aanzien van wie als contractspartij zou hebben te gelden, zo vervolgt het hof. Gesteld noch gebleken is dat de man voorafgaand en ten tijde van het sluiten van de overeenkomst is meegedeeld dat de orthopedisch chirurg optrad voor de stichting of dat een voorbehoud is gemaakt wie contractspartij van de man zou zijn. Het feitencomplex is voor het hof onvoldoende om te oordelen dat de man had moeten begrijpen dat niet de orthopedisch chirurg c.q. het ziekenhuis of Orthoparc, maar de stichting zijn contractspartij was, of dat de stichting in de plaats treedt van de orthopedisch chirurg c.q. het ziekenhuis of Orthoparc. Van voldoende duidelijke verklaringen en gedragingen waaruit blijkt van een voor de man kenbare bedoeling dat de stichting als contractspartij had of inmiddels heeft te gelden, is geen sprake, aldus het hof. En van de overige door Infomedics in het geding gebrachte stukken krijgt het hof geen toelichting hoe die kunnen bijdragen aan het oordeel dat de stichting als contractspartij is aan te merken.

Dat de man een deel van de factuur wel betaalde, waarop de naam van de stichting stond vermeld, dat onbetwist is dat de man de zorg heeft ontvangen, en dat de man in beginsel de betaling van de behandelingskosten is verschuldigd, maakt het oordeel van het hof niet anders.

De conclusie is dat tegenover de gemotiveerde weerspreking van de man Infomedics onvoldoende heeft aangetoond dat de stichting als contractspartij heeft te gelden. Dit betekent dat niet is komen vast te staan dat de stichting een vorderingsrecht heeft op de man. De stichting kan dus ook geen vorderingsrecht overdragen aan Infomedics Finance, die op haar beurt in dit verband geen last ter incasso kan verstrekken aan Infomedics.

De slotsom is dat de vordering niet toewijsbaar is en het hof bekrachtigt het vonnis van de kantonrechter, die gelijkloidend had geoordeeld.

mr. dr. R.P. Wijne

[1] HR 11 maart 1977, ECLI:NL:HR:1977:AC1877 en HR 20 december 2019, ECLI:NL:HR:2019:2034; met betrekking tot een geneeskundige behandelingsovereenkomst HR 8 september 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA7041.

[2] HR 26 juni 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH9284.

[3] HR 29 oktober 2021, ECLI:NL:HR:2021:1615.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 07-11-2023

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2023:9416

Zaaknummer: 200.319.162/01

Rechters: M. Willemse, H. de Hek en C. Schür

Advocaten: S.K. Tuithof en P.H. van der Vleuten

Wetsartikelen: 7:446 BW

RECHTSPRAAK

Veroordeling fysiotherapeut tot gevangenisstraf van 42 maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk, met een proeftijd van drie jaren en een beroepsverbod ter zake van een groot aantal zedendelicten over zeer lange periode.

Veroordeling fysiotherapeut tot gevangenisstraf van 42 maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk, met een proeftijd van drie jaren en een beroepsverbod ter zake van een groot aantal zedendelicten over zeer lange periode.

Feiten

De fysiotherapeut wordt ervan verdacht dat hij in de periode van 2016 tot en met oktober 2021 veertien vrouwen heeft gedwongen tot het plegen en/of dulden van één of meer ontuchtige handelingen, subsidiair dat hij, terwijl hij werkzaam was in de gezondheidszorg en/of maatschappelijke zorg, ontucht heeft gepleegd met deze veertien vrouwen, die zich als patiënt en/of cliënt aan verdachtes hulp en/of maatschappelijke zorg hadden toevertrouwd. Bij twee vrouwelijke patiënten zou – aldus de dagvaarding – tevens sprake geweest zijn van verkrachting. De fysiotherapeut ontkent de hem verweten gedragingen.

Oordeel

De rechtbank acht het ten laste gelegde ten aanzien van één patiënt niet wettig en overtuigend bewezen, nu weliswaar ontucht heeft plaatsgevonden, maar niet op de door de officier van justitie ten laste gelegde wijze. Ten aanzien van een andere patiënt komt de rechtbank tot vrijspraak, omdat de rechtbank erover twijfelt of de aanraking wel opzettelijk heeft plaatsgevonden, gelet op de fysiotherapeutische behandeling op dat moment. De rechtbank houdt het voor mogelijk dat de fysiotherapeut bij het terugtrekken van zijn handen onbedoeld de borsten van de vrouw heeft aangeraakt. Ten aanzien van een andere patiënt komt de rechtbank eveneens tot vrijspraak, gelet op de latere door de patiënt afgelegde verklaring.

Onder verwijzing naar artikel 342 lid 2 overweegt de rechtbank dat het bewijs niet uitsluitend

op grond van de verklaring van één getuige kan worden aangenomen, en dat van geval tot geval moet worden gezien of aan het wettelijk bewijsminimum is voldaan. De verdachte heeft verklaard alle vrouwen te hebben behandeld en dat zij naakt bij hem op de behandeltafel hebben gelegen en dat hij daarbij de intieme delen van de aangeefsters nooit afdekte met een handdoek. Dat bevestigt weliswaar niet de verweten gedraging, maar biedt wel steun aan de verklaringen van de aangeefsters op het punt van de omstandigheden waaronder het misbruik volgens de aangeefsters heeft plaatsgevonden. Daarmee is naar het oordeel van de rechtbank, mede in het licht van de verklaring van de deskundige en overzichten van verzekeraars, voldaan aan het bewijsminimum. Aan schakelbewijs komt de rechtbank niet toe.

De opvallende overeenkomsten tussen de verklaringen van de aangeefsters zijn onder meer reden om die verklaringen als betrouwbaar aan te merken. De aangeefsters hebben steeds gedetailleerd, specifiek en authentiek over het handelen van verdachte verklaard, terwijl een aantal hunner ook anderen in vertrouwen hebben genomen, kort na de hen overkomen gebeurtenissen. Zij hebben ook bij de rechter-commissaris uitgebreid verklaard over de totstandkoming van hun aangifte. Ook inhoudelijk bestaan er op essentiële punten sterke overeenkomsten tussen de verklaringen van de aangeefsters.

Voor artikel 246 Sr is dwang vereist. Van geweld of bedreiging hoeft geen sprake te zijn geweest. Wel van feitelijkheden. Deze feitelijkheden behoeven niet onder alle omstandigheden voor de gedwongene onoverwinnelijk te zijn geweest. Er is ook sprake van dwang wanneer de aanrander mede door het onverhoedse van zijn optreden zijn doel bereikt (zie ECLI:NL:HR:2007:BA0862). Aangeefsters kwamen voor een fysiotherapeutische behandeling, omdat zij specifieke klachten hadden, en waren niet bekend met de gebruikelijke gang van zaken en wisten niet goed wat zij moesten en konden verwachten. Zij waren daarom afhankelijk van verdachte, die wel over de benodigde kennis en ervaring beschikte. Er ontstond bij hen gaandeweg steeds meer verwarring, vooral toen verdachte vervolgens lichaamsdelen ging masseren waarvan aangeefsters dat niet hadden verwacht. Zij konden door hun onervarenheid niet beoordelen of de handelwijze wel gebruikelijk was. Daarom hebben zij in de meeste gevallen niet geprotesteerd. Aldus heeft verdachte de ontuchtige handelingen kunnen uitvoeren door gebruik te maken van de afhankelijkheidsrelatie en door het onverhoedse van zijn handelen, waardoor aangeefsters waren gedwongen om de ontuchtige handelingen te ondergaan.

Een aantal aangeefsters heeft verklaard dat zij 'bevroren', waardoor verdachte verder kon gaan. Dat een aantal patiënten zich meer dan eens heeft laten masseren, neemt niet weg dat iedere keer opnieuw sprake was van dwang op het moment dat verdachte hun intieme delen aanraakte of masseerde. Zij kwamen bij verdachte terug omdat zij baat hadden bij de behandelingen van verdachte. Aangeefsters wilden verlichting van de pijn die zij op dat

moment ervoeren. Daarbij durfden zij niet aan zichzelf (laat staan aan anderen) toe te geven dat verdachte handelingen verrichtte die niet bij de behandeling hoorden.

De rechtbank schetst kort het kader van ontucht. Bij ontuchtig handelen dient het in beginsel te gaan om handelingen van seksuele aard, die in strijd zijn met de sociaal-ethische norm. Of daarvan sprake is, hangt af van de omstandigheden van het geval, de aard van de handeling, de betrokken lichaamsdelen, de context waarbinnen de handeling plaatsvindt en de verhouding tussen de betrokkenen. Het enkele feit dat degene die de handeling heeft ondergaan, die handeling als ongewenst heeft ervaren, is onvoldoende. Er kan sprake zijn van een diffuse grens tussen, enerzijds, behandeling en massage gericht op het behandelen van een specifieke fysieke klacht en/of het bestrijden van de (daarmee samenhangende) pijn en, anderzijds, het verrichten van handelingen die daarop niet (kunnen) zijn gericht. In beide gevallen kunnen borsten en/of intieme delen met de handen worden aangeraakt.

De rechtbank is van oordeel dat bij het betasten en masseren van de blote borsten, diepe liezen en schaamlippen telkens sprake is van een ontuchtige handeling. Deze lichaamsdelen waren geen onderdeel van de behandeling en mitsdien een handeling van seksuele aard en in strijd met de sociaal-ethische norm. Dat geldt eveneens voor het duwen van verdachtes stijve penis tegen het lichaam van de aangeefsters. Het masseren van billen kan daarentegen onderdeel zijn van de behandeling. Of dat het geval is moet van geval tot geval worden beoordeeld aan de hand van de vraag of het masseren van de billen in de gegeven context inderdaad bij de behandeling hoorde. De rechtbank bespreekt vervolgens gedetailleerd de gedragingen in het licht van de fysiotherapeutische behandeling. In een aantal gevallen werden handelingen wél als ontuchtige handelingen gezien, in een aantal gevallen niet.

Bij dertien vrouwelijk patiënten wordt feitelijke aanranding bewezen geacht. Bij twee vrouwelijke patiënten heeft de verdachte met zijn vingers de vagina binnengedrongen, hetgeen verkrachting oplevert.

De rechtbank memoreert dat de fysiotherapeut zich jarenlang schuldig heeft gemaakt aan een groot aantal zedendelicten ten aanzien van (vrouwelijke) cliënten, die zich met fysieke klachten tot hem hadden gewend voor fysiotherapeutische behandeling. Daarmee heeft hij het vertrouwen in hem als professioneel fysiotherapeut op grove wijze beschaamd en een onaanvaardbare inbreuk gemaakt op de lichamelijke en geestelijke integriteit van zijn slachtoffers. Hij heeft alleen oog gehad voor de bevrediging van zijn eigen behoeftes. De gevolgen voor de patiënten van delicten als deze zijn ernstig en langdurig. De fysiotherapeut heeft blijkens zijn proceshouding geen enkel inzicht getoond in het verwerpelijke van zijn handelen, wat de rechtbank hem aanrekent.

De rechtbank komt tot een gevangenisstraf voor de duur van 42 maanden, met aftrek van de tijd die verdachte in voorarrest heeft doorgebracht, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van drie jaren passend en geboden. Als bijzondere voorwaarde geldt een contactverbod met aangeefsters.

De rechtbank schat de kans op herhaling hoog in en legt tevens een beroepsverbod op voor het uitoefenen van zijn beroep als fysiotherapeut, masseur of soortgelijke beroepen waarbij sprake is van fysiek contact met hulpbehoevende patiënten of cliënten voor de duur van acht jaar (ergo de hoofdstraf van drie jaar met vijf jaar te boven gaand).

De vorderingen van de benadeelde partijen tot vergoeding van materiële en immateriële schade worden tot bedragen variërend van € 2500 tot € 7500 toegewezen. Daarnaast wordt de schadevergoedingsmaatregel opgelegd.

mr. J.F.M. Wasser

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 14-11-2023

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2023:4664

Zaaknummer: 18-298193-21 en 18/280888-20

Rechters: F. Sieders, R. Depping en Faber, J. J. Faber

Advocaten: P.Th. van Jaarsveld

Wetsartikelen: 242 Sr en 246 Sr

RECHTSPRAAK

Veroordeling van huisarts voor verkrachting en ontucht met een kwetsbare patiënte.

Veroordeling van huisarts voor verkrachting en ontucht met een kwetsbare patiënte.

Feiten

Een huisarts wordt vervolgd voor verkrachting van en ontucht met een patiënte tijdens medische onderzoeken in periode 2015-2020. De verdachte ontkent.

Oordeel

Voor wat betreft het bewijsminimum overweegt de rechtbank dat één verklaring, zelfs als die betrouwbaar is, onvoldoende is om tot een bewezenverklaring te kunnen komen. Daar staat tegenover dat in zedenzaken een geringe mate aan steunbewijs in combinatie met de verklaringen van het slachtoffer voldoende wettig bewijs kan opleveren. Daarbij hoeft de aanranding als zodanig geen bevestiging te vinden in ander bewijsmateriaal; afdoende is wanneer de verklaring van de aangeefster of aangever, als die betrouwbaar wordt bevonden, op onderdelen steun vindt in andere bewijsmiddelen uit een andere bron. Een enkele de auditu-verklaring is onvoldoende steunbewijs, tenzij deze tevens een eigen waarneming inhoudt ten aanzien van de emotionele of fysieke toestand van de aangeefster/aangever op of kort na het moment van het strafbare feit.

De rechtbank acht de verklaringen van aangeefster betrouwbaar, gelet op de volledigheid, de accuraatheid en de consistentie daarvan. De rechtbank vindt steunbewijs in het schakelbewijs. Schakelbewijs wil zeggen dat sprake is van een bewijsvoering waarbij voor de bewezenverklaring van een feit mede redengevend wordt geacht de – uit één of meer bewijsmiddelen blijkende – omstandigheid dat de verdachte bij één of meer andere strafbare feiten betrokken was. Daarbij is ten minste vereist dat de wijze waarop de onderscheidene feiten zijn begaan op essentiële punten overeenkomt. Daarnaast vindt de rechtbank steunbewijs in waarnemingen van derden over de 'toestand' van de aangeefster. De rechtbank constateert in dit kader dat het handelen van de verdachte, zoals beschreven in de aangiftes

van de verschillende aangeefsters op essentiële punten overeenkomsten vertoont en dat de handelwijze c.q. modus operandi van de verdachte bij alle feiten essentiële overeenkomsten vertoont. Bovendien heeft een getuige zeer kort na de gedraging van de verdachte een hevige emotie waargenomen bij de kwetsbare aangeefster.

De rechtbank oordeelt dat, hoewel geen sprake is geweest van geweld of bedreiging daarmee, wel sprake is geweest van feitelijkheid. In zijn hoedanigheid van huisarts en misbruik makend van de tussen een arts en zijn patiënte bestaande vertrouwensrelatie wist de verdachte, in de beslotenheid van de spreekkamer, aangeefster gedwongen tot het dulden van seksuele handelingen, daarbij tevens voorwendend dat deze handelingen in het kader van de behandeling nodig waren en lege artis werden uitgevoerd. Gelet op de kwetsbaarheid van aangeefster, de afhankelijkheidsrelatie tussen verdachte als arts en de kwetsbare aangeefster als patiënte, het psychische overwicht dat de verdachte had en het vertrouwen dat de aangeefster jarenlang in hem als huisarts had, kon de aangeefster zich niet aan de situatie onttrekken.

De verdachte is eerder, zij het niet onherroepelijk, veroordeeld, zodat artikel 63 Sr moet worden toegepast. Gelet op het eerder opgelegde beroepsverbod voor de duur van vijf jaren legt de rechtbank niet opnieuw een beroepsverbod op, maar enkel een gevangenisstraf voor de duur van achttien maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk met aftrek van het voorarrest en een proeftijd van drie jaren.

De vordering van de benadeelde partij van € 7.855,43 wordt gedeeltelijk (€ 5.307,19) toegewezen. Daarnaast wordt de schadevergoedingsmaatregel opgelegd.

mr. J.F.M. Wasser

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 18-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2023:6150

Zaaknummer: 03.047661.23

Rechters: L.E.M. Hendriks, C.G.A. Wouters en J. Trifunović

Advocaten: R. Engwegen

Wetsartikelen: 242 Sr en 246 Sr

RECHTSPRAAK

Hoger beroep tegen vrijspraak ter zake van ontucht door een masseur.

Hoger beroep tegen vrijspraak ter zake van ontucht door een masseur. Masseur is werkzaam de gezondheidszorg. Geen overschrijding redelijke termijn.

Feiten

Het OM heeft hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de rechtbank Amsterdam d.d. 19 november 2021 (parketnummer: 13-149101-19) waarbij de verdachte is vrijgesproken. De verdachte wordt vervolgd voor het (eenmalig) plegen van ontucht, terwijl hij werkzaam was in de gezondheidszorg en/of maatschappelijke zorg te weten als masseur, met een vrouw die zich als patiënt en/of cliënt aan verdachtes hulp en/of zorg had toevertrouwd.

Oordeel

Het hof komt tot een bewezenverklaring. Het hof ziet allereerst geen belang voor aangeefster om de verdachte valselijk te beschuldigen. Zij heeft gedetailleerde verklaringen afgelegd bij de politie en rechter-commissaris over wat die dag gebeurd is. Haar verklaringen hebben overtuigingskracht en bevatten geen verschillen die tot twijfel aan de betrouwbaarheid zouden hoeven te leiden. Daarnaast vinden haar verklaringen in voldoende mate steun in ander bewijsmateriaal, zoals de verklaring van de verdachte dat hij als enige masseur werkzaam was, en in de waarneming van de verbalisanten omtrent haar emoties, en een verklaring van een de-auditgetuige.

De verdachte was als eigenaar van een massagesalon werkzaam in de gezondheidszorg. Hij had eerder in Tibet van monniken geleerd mensen te masseren die last hebben van gewrichten en spieren. Hij had als masseur een zeker psychisch overwicht, waarbij aangeefster zich in een kwetsbare en afhankelijke positie bevond ten opzichte van de verdachte, aangezien zij zich grotendeels ontbloot had overgegeven aan de zorg van de verdachte en op zijn professionaliteit mocht vertrouwen. De masseur was mitsdien werkzaam in de gezondheidszorg.

Anders dan de verdediging en de A-G acht het hof de redelijke termijn niet overschreden. De verdachte is immers niet in verzekering gesteld en de dagvaarding voor de terechtzitting is betekend op 4 februari 2021. Nu niet is gebleken dat door de Staat ten aanzien van de verdachte eerder een handeling is verricht waaraan hij in redelijkheid de verwachting kon ontlelen dat tegen hem door het Openbaar Ministerie een strafvervolgning zou worden ingesteld, is geen sprake van schending van de redelijke termijn.

Dit alles leidt tot een gevangenisstraf voor de duur van dertig dagen, waarvan 29 voorwaardelijk, met een proeftijd van twee jaar en een taakstraf van 160 uur. De vordering van de benadeelde partij wordt toegewezen; de schadevergoedingsmaatregel wordt opgelegd.

mr. J.F.M. Wasser

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 07-08-2023

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2023:1905

Zaaknummer: 23-003219-21

Rechters: R. van der Heijden, R.P. den Otter en V.M.A. Sinnige

Wetsartikelen: 246 Sr

RECHTSPRAAK

Incidentele vordering Actiegroep Vertrouwen in de GGZ afgewezen: NZa mag gegevens verwerken gedurende procedure in hoofdzaak.

Actiegroep Vertrouwen in de GGZ vordert in incident dat de NZa wordt verboden gegevens te verwerken totdat eindvonnis in de hoofdzaak is gewezen. De vordering wordt afgewezen, nu onvoldoende aannemelijk is dat de verplichting tot gegevenslevering en de verwerking daarvan evident in strijd is met hoger recht en daardoor gestaakt moet worden.

Feiten

In 2022 is de nieuwe bekostigingsstructuur voor de ggz geïntroduceerd: 'het zorgprestatie-model'. Bij dit model wordt de bekostiging van de zorg gebaseerd op de feitelijke inzet van zorgverleners. Het idee is dat voor de bekostiging volledig wordt uitgegaan van de zorgvraag van de patiënt. Daarvoor wordt de 'zorgvraagtypering' ontwikkeld.

Op grond van artikel 4.2 lid 4 van de Regeling geestelijke gezondheidszorg en forensische zorg (hierna: de Regeling) dienen zorgaanbieders uiterlijk 31 augustus 2023 eenmalig aan de NZa gegevens omtrent de zorgvraagtypering over een bepaalde periode aan te leveren, waaronder de HoNOS+- vragenlijsten. Deze vragenlijsten worden door zorgverleners ingevuld en hebben veelal betrekking op gevoelige gegevens, waaronder middelengebruik, zelfmoordgedachten en automutilatie. De actiegroep 'Vertrouwen in de GGZ' vreest dat hierdoor behandelinformatie niet langer vertrouwelijk is. Reden waarom zij in de hoofdzaak vorderen dat de NZa wordt verboden de verplichting tot gegevensaanlevering op te leggen, althans deze gegevens te verwerken. In incident vordert de actiegroep dat het de NZa, totdat eindvonnis in de hoofdzaak is gewezen, wordt verboden om de in artikel 4.2 lid 4 van de Regeling genoemde 'Informatie-elementen' te verwerken. Het gevorderde verbod ziet op zowel het in ontvangst nemen van de Informatie-elementen als het verder verwerken hiervan voor analyse-doeleinden.

De inhoudelijke beoordeling: is de verplichting tot gegevenslevering en de verwerking daarvan in strijd met hoger recht?

De verschillende eisers achter de actiegroep hebben een spoedeisend belang en zijn ontvankelijk in hun vordering. Om de vordering toe te kunnen wijzen, moeten eisers (i) voldoende concreet stellen en (ii) binnen de grenzen van de voorlopige voorziening aannemelijk maken dat de verplichting tot gegevenslevering en de verwerking daarvan evident in strijd is met hoger recht en daardoor gestaakt moet worden. Daartoe worden achtereenvolgens de volgende vragen beoordeeld.

1. Gaat het om persoonsgegevens?

De rechtbank overweegt dat sprake is van indirect identificeerbare persoonsgegevens. Het in de Regeling opgenomen koppelverbod lijkt niet te kwalificeren als een wettelijk verbod tot koppeling van gegevens, nu de regeling door de NZa zelf is opgesteld en aangepast kan worden. De rechtbank veronderstelt daarom dat de gegevens zijn aan te merken als persoonsgegevens in de zin van de AVG.

2. Maakt de verplichting tot gegevensverstrekking een ongerechtvaardigde inbreuk op medisch beroepsgeheim?

De rechtbank overweegt dat uit de Wmg volgt dat de NZa bevoegd is gegevens en inlichtingen te vragen van zorgaanbieders en daaromtrent regels te stellen. De Regeling vloeit uit die bevoegdheid van de NZa voort. Er is aldus een wettelijke verplichting, die de geheimhoudingsplicht kan doorbreken. Naar het oordeel van de rechtbank maakt de actiegroep onvoldoende aannemelijk dat artikel 4.2 lid 4 van de Regeling evident een ongerechtvaardigde inbreuk maakt op het medisch beroepsgeheim.

3. Strijd met het doelbindingsbeginsel?

Het doelbindingsbeginsel (art. 5 AVG) houdt in dat persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden moeten worden verzameld en dat zij vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze mogen worden verwerkt. Het beginsel volgt ook uit artikel 8 lid 2 EVRM, wat bepaalt dat als sprake is van een inmenging in het privéleven (van patiënten), deze inmenging een wettelijk doel moet dienen. De NZa is belast met markttoezicht, marktontwikkeling en tarief- en prestatieregulering (art. 16 Wmg). De NZa is bevoegd nadere regels te stellen over het verstrekken van gegevens

en inlichtingen door zorgaanbieders (art. 62 Wmg). Bij ministeriële regeling is geregeld welke categorieën persoonsgegevens verwerkt mogen worden (art. 65 Wmg). De rechtbank overweegt dat in artikel 4.2 lid 4 van de Regeling is opgenomen dat de genoemde gegevens alleen worden gebruikt voor het iken van het algoritme zorgvraagtypering en van de verdeling van zorgvraagtyperingen. De rechtbank acht daarmee de doelstelling voldoende bepaald.

4. Strijd met het noodzakelijkheidsbeginsel; de proportionaliteit en subsidiariteit?

De rechten op respect voor het privéleven en eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zijn niet absoluut. Inperking is mogelijk indien dit (i) een legitiem doel dient, (ii) bij de wet is voorzien en (iii) noodzakelijk is in een democratische samenleving (art. 8 lid 2 EVRM). Aan punt (i) en (ii) wordt voldaan, volgens de rechtbank. Wat punt (iii) betreft, geldt dat moet worden voldaan aan de vereiste noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit. Voor de doorontwikkeling en ijking van het algoritme is – aldus de NZa – nader onderzoek nodig. De uitvraag van gegevens ten behoeve van onderzoek is naar het voorlopig oordeel van de rechtbank een voldoende basis. Zonder nadere gegevens is verder onderzoek niet (goed) mogelijk, waardoor gegevensuitvraag vooralsnog noodzakelijk wordt geacht. Onvoldoende aannemelijk is geworden dat niet is voldaan aan de vereiste proportionaliteit en subsidiariteit.

5. Is de verwerking onrechtmatig?

Gebleken is dat de verwerking van de persoonsgegevens noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de NZa rust en de rechtsgrond is vastgesteld bij een wetgevingsmaatregel die duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar is. De verwerking is daarom rechtmatig (art. 6 lid 1 aanhef en onder c AVG jo. art. 6 lid 3 AVG).

6. Is de verwerking onrechtmatig wegens onverenigbaarheid?

Verwerking van persoonsgegevens die voor andere doeleinden zijn verzameld, is slechts toegestaan indien de verwerking verenigbaar is met de doeleinden waarvoor die gegevens aanvankelijk zijn verzameld (art. 6 lid 4 AVG). Verdere verwerking voor een ander doel mag overigens wel plaatsvinden, ongeacht of deze verenigbaar is met de aanvankelijke doeleinden, als de verdere verwerking is gebaseerd op Unierecht of lidstatelijk recht. De actiegroep heeft, volgens de rechtbank, onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de persoonsgegevens met een ander doel zijn verzameld dan het doel waarmee de NZa deze gegevens verwerkt. Bovendien is de verwerking door de NZa gebaseerd op lidstatelijk recht, zodat verwerking voor een ander (onverenigbaar doel) mag plaatsvinden.

7. Verboden verwerking gezondheidsgegevens?

Het verwerkingsverbod van gezondheidsgegevens (art. 9 lid 1 AVG) geldt niet als de verwerking op grond van Unierecht of lidstatelijk recht noodzakelijk is voor het beheren van gezondheidszorgstelsels en -diensten of sociale stelsels en diensten. Een dergelijke lidstatelijke wettelijke grondslag is te vinden in de Wmg en de daarop gebaseerde Regeling. Het doel om de zorgvraagtypering verder te ontwikkelen om zo de bekostiging van de zorg te verbeteren, is het beheren van het gezondheidszorgstelsel en -diensten. Onvoldoende aannemelijk is geworden dat de verplichting tot gegevensaanlevering en de verwerking daarvan, evident in strijd is met het verwerkingsverbod van gezondheidsgegevens.

8. Schending informatieverplichting?

De laatste vraag die voorligt is of de NZa haar informatieverplichting heeft geschonden, door de betrokkenen niet persoonlijk te informeren over de gegevensverwerking (art. 14 AVG). De rechtbank oordeelt dat onvoldoende aannemelijk is geworden dat de informatieverplichting evident is geschonden. Vooralsnog is niet aannemelijk dat de NZa de ggz-patiënten nog uitdrukkelijker zou moeten informeren via een gerichte (reclame)campagne. Het is namelijk goed mogelijk dat de NZa helemaal niet weet op welke specifieke personen de gegevens betrekking hebben en wie zij dan zou moeten informeren.

Conclusie

De incidentele vordering wordt afgewezen. In de hoofdzaak verwijst de rechtbank de zaak naar de rol voor het nemen van een conclusie van antwoord door de NZa over de ontvankelijkheid en het toepasselijk collectief actierecht (WAMCA en/of art. 3:305 (oud) BW). Vervolgens komt de zaak op de rol voor beraad door de rechter over het vervolg van de procedure. Wordt vervolgd!

mr. A. Jagt

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 01-11-2023

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2023:5728

Zaaknummer: C/16/560325 / HA ZA 23-472

Rechters: J.G. van Ommeren

Advocaten: Ekker, A.H. A.H. Ekker en M.M.C. van Graafeiland

Wetsartikelen: 4.2 Regeling geestelijke gezondheidszorg en forensische zorg, 4 AVG, 7:457 BW, 61 Wmg, 62 Wmg, 65 Wmg, 9 AVG, 14 AVG, 8 EVRM, 5 AVG, 16 Wmg en 6 AVG

RECHTSPRAAK

Voorzieningenrechter schorst aanwijzingsbesluit IGJ.

Voorzieningenrechter schorst aanwijzingsbesluit IGJ op grond van artikel 27, eerste lid, van de Wkkgz. In besluit is onvoldoende rekening gehouden met de complexe problematiek waarmee de huisartsenorganisatie Co-Med B.V. geconfronteerd is bij de door deze overgenomen huisartsenposten. Deze problematiek ziet op zowel veranderende regelgeving, gebrek aan medewerking van derden en het personeelsgebrek in de eerstelijns gezondheidszorg.

Feiten

Co-Med is een huisartsenketen die verschillende huisartsenpraktijk door het hele land heeft overgenomen. Vanaf september 2021 is er tussen de Inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en Co-Med meerdere malen contact geweest over de telefonische bereikbaarheid van een aantal huisartsenposten. Naar aanleiding van aanhoudende signalen over tekortkomingen ten aanzien van de beschikbaarheid en de bereikbaarheid van enkele praktijken is de IGJ het toezicht op Co-Med gaan intensiveren. Tijdens onderzoek constateerde de IGJ onder meer dat er bij verschillende locaties op meerdere dagen geen huisarts fysiek aanwezig was. De huisarts was alleen bereikbaar via video. Daarnaast heeft de IGJ geconstateerd dat er dagen zijn dat er in verschillende praktijken niet voldaan wordt aan de normen voor bereikbaarheid en beschikbaarheid.

Volgens de IGJ handelt Co-Med hiermee in strijd met de artikelen 2 (goede zorg) en 3 (organisatie van zorg) van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) en de richtlijnen van de Landelijke Huisartsenvereniging bereikbaarheid en beschikbaarheid van huisartsenpraktijk. De continuïteit van de huisartsenzorg is naar de mening van de IGJ door Co-Med niet structureel geregeld en geborgd tijdens de praktijkuren voor meerdere praktijken, hetgeen een groot veiligheidsrisico voor patiënten met zich meebrengt. De IGJ heeft daarom aan Co-Med een aanwijzing gegeven met een looptijd van zes maanden. Daarnaast diende Co-Med binnen één week te voldoen aan de eerdergenoemde LHV-richtlijn.

Co-Med heeft bezwaar ingediend en daarnaast verzocht om een voorlopige voorziening te treffen tegen het aanwijzingsbesluit van de IGJ.

Oordeel

De voorzieningenrechter wijst het verzoek van Co-Med toe en treft de voorlopige voorziening dat het bestreden besluit in al zijn onderdelen is geschorst tot zes weken na bekendmaking van de beslissing op bezwaar. De volgende overwegingen liggen aan de uitspraak ten grondslag.

Uit artikel 3, eerste lid, van de Wkkgz, volgt dat de zorgaanbieder de zorg op zodanige wijze dient te organiseren dat dit *redelijkerwijs* moet leiden tot het verlenen van goede zorg. Naar het oordeel van de voorzieningenrechter betekent dit dat voor de beoordeling of een zorgaanbieder goede zorg verleent, gekeken dient te worden naar de feiten én omstandigheden van het concrete geval. Volgens de voorzieningenrechter is niet eenduidig gebleken dat Co-Med in de in het besluit genoemde onderdelen haar zorgverlening op zodanige wijze heeft georganiseerd dat zij *niet* redelijkerwijs heeft voldaan aan de voorwaarden van het verlenen van goede zorg. De voorzieningenrechter neemt daarbij in aanmerking dat de markt waarin Co-Med opereert zeer complex is. Dit komt tot uitdrukking in de onder druk van veranderende maatschappelijke omstandigheden veranderende regelgeving, de afhankelijkheid van Co-Med van derden teneinde te komen tot het verlenen van goede zorg en het gebrek aan personeel in de eerstelijns gezondheidszorg.

De voorzieningenrechter volgt Co-Med in haar standpunt dat de LHV-richtlijn niet een zodanig harde norm is dat zij tot een harde resultaatsverplichting leidt. In dat licht moet volgens de voorzieningenrechter ook het begrip *redelijkerwijs* in artikel 3, van de Wkkgz, worden begrepen.

Co-Med heeft daarnaast aangevoerd dat zij op veel weerstand stuit van andere partijen binnen de markt, hetgeen het uitvoering geven aan en het voldoen aan de LHV-richtlijnen bemoeilijkt. Voor een evenwichtige beoordeling van de rol van Co-Med moet deze rol volgens de voorzieningenrechter gerelativeerd worden in het licht van de taken en verantwoordelijkheden van anderen. Hierbij verwijst de voorzieningenrechter naar artikel 3a Wkkgz en artikel 8a.2 lid 1 Uitvoeringsbesluit Wkkgz waaruit regels en eisen omtrent de beschikbaarheid en bereikbaarheid van acute zorg volgen.

De voorzieningenrechter oordeelt dat de termijn van één week te kort is gelet op de door Co-Med geschetste complexiteit. De IGJ had een termijn moeten stellen die daadwerkelijk realiseerbaar is.

Met het besluit tot het geven van een aanwijzing aan Co-Med en dit te publiceren wordt Co-Med in haar geheel getroffen. Hiermee worden ook de praktijken van Co-Med die geen onderdeel zijn van dit onderzoek, in negatieve zin getroffen. De voorzieningenrechter acht dit, gelet op de omstandigheden in onderhavige zaak, onzorgvuldig en mogelijk zelfs onverantwoord.

mr. J.M. Janson

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 02-08-2023

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2023:4573

Zaaknummer: ROE 23/1493

Rechters: Vluggen, F.A.G.M. F.A.G.M. Vluggen

Wetsartikelen: 2 Wkkgz, 3 Wkkgz en 27 lid 1 Wkkgz

RECHTSPRAAK

GZ-psycholoog krijgt voorwaardelijke schorsing opgelegd voor een mediaoptreden waarin hij aan klagster toegeschreven gedrag duidt als passend bij psychopaat.

Een gz-psycholoog heeft in 2022 tijdens een podcast die over klagster ging, aan klagster toegeschreven gedrag geduid als gedrag dat passend is bij een psychopaat. Het RTG acht dit tuchtrechtelijk verwijtbaar en legt aan de gz-psycholoog de maatregel van een voorwaardelijke schorsing voor de duur van drie maanden op.

Feiten

Klagster geniet vanwege haar privé- en professionele leven bekendheid in de media. Een journalist heeft medio 2022 meerdere podcasts over haar gemaakt om te achterhalen wat klagster precies drijft en waardoor ze daarin succesvol is. Voor twee van de podcasts is de gz-psycholoog uitgenodigd. Het gedrag dat klagster volgens de journalist heeft vertoond, wordt door de journalist beschreven en omdat zij geen contact met klagster kan krijgen, gaat zij te rade bij de gz-psycholoog. Aan de luisteraar wordt meegedeeld dat de gz-psycholoog een door de journalist geschreven boek en artikelen over klagster heeft gelezen en dat hij op de hoogte is gebracht van bevindingen van de journalist die in de podcast zijn gepresenteerd. De gz-psycholoog wordt dan gevraagd wat zijn indruk van klagster is. Het eerste wat de gz-psycholoog zegt, is – kort samengevat – dat hij denkt aan narcisme. Daarna vervolgt hij: 'Je mag als psycholoog natuurlijk nooit een diagnose uitspreken over iemand die je nooit zelf hebt gesproken. Maar als je alle informatie bij elkaar legt en je zou dus als toets moeten zeggen "aan welke stoornis denk je dan?" dan heeft het in ieder geval heel veel kenmerken van een psychopaat.' Vervolgens legt hij in algemene zin uit wat (enige) kenmerken zijn van een psychopaat, om dit vervolgens op klagster te betrekken.

Klacht

De klacht van klagster komt er in de kern op neer dat de gz-psycholoog zich professioneel over haar heeft uitgelaten, terwijl hij haar nooit heeft gesproken, laat staan onderzocht, en dat

hij voor haar zeer schadelijke uitlatingen in de media heeft gedaan.

Oordeel

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) oordeelt dat het optreden van de gz-psycholoog moet worden beantwoord aan de hand van de tweede tuchtnorm. Het gaat immers om uitlatingen die de gz-psycholoog heeft gedaan in de media die het gedrag van klagster betreffen.

Het RTG overweegt vervolgens dat de bijdrage van de gz-psycholoog aan de podcast niet anders kan worden gezien dan als een professionele duiding van het gedrag van klagster, zoals dat door de journalist aan hem is voorgehouden. De gz-psycholoog benadrukt weliswaar (één keer) dat hij geen diagnose mag stellen, maar hij duidt het gedrag vervolgens toch in niet mis te verstane bewoordingen. Van enige terughoudendheid is geen sprake geweest en uit niets blijkt dat de gz-psycholoog zich rekenschap heeft gegeven van het feit dat hem als professional gezag wordt toegekend, waardoor de uitspraken, voor een gemiddelde luisteraar, gewicht in de schaal leggen. Evenmin blijkt dat de gz-psycholoog aandacht heeft gehad voor de schadelijke effecten die het gevolg kunnen zijn van zijn uitspraken. Hoewel het in beginsel mogelijk moet zijn om algemene, niet op een persoon toegesneden situaties te verduidelijken, mocht van de gz-psycholoog worden verwacht dat hij daar een duidelijke grens had getrokken en ervan had afgezien om de persoon en het gedrag van klagster te beoordelen. Door dat niet te doen heeft de gz-psycholoog de tweede tuchtnorm overschreden. Dit leidt ertoe dat de klacht gegrond is. Het RTG legt de gz-psycholoog de maatregel van een voorwaardelijke schorsing op voor de duur van drie maanden, wegens het gebrek aan zelfreflectie en terughoudendheid in zijn publieke optreden en vanwege het feit dat de gz-psycholoog in het verleden al tweemaal eerder tuchtrechtelijk is veroordeeld.

mr. drs. C. van der Kolk-Heinsbroek

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle

Datum uitspraak: 03-11-2023

ECLI: ECLI:NL:TGZRZWO:2023:174

Zaaknummer: Z2022/5013

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Zorginstelling beroept zich op verschoningsrecht na melding mishandeling bewoner.

Zorginstelling beroept zich op verschoningsrecht na melding mishandeling bewoner.

Feiten

Klaagster is een zorginstelling. Zij heeft na melding aan de IGJ een intern onderzoek laten uitvoeren in verband met een mogelijk incident, waarbij een kwetsbare bewoner door een medewerkster zou zijn mishandeld. De curator van de bewoner heeft aangifte gedaan van mishandeling. De officier van justitie heeft met machtiging van de rechter-commissaris (RC) gevorderd dat de zorginstelling het onderzoeksrapport zou verstrekken. Daarop is het onderzoeksrapport in gesloten couvert in beslag genomen. De zorginstelling beroept zich op haar afgeleid verschoningsrecht.

Oordeel

De zorginstelling komt met succes in beroep tegen de beslissing van de rechter-commissaris. De rechter-commissaris hield het klaagschrift voor ongegrond, gelet op de ernst van het vermoedelijke feit, en het feit dat artikel 9 lid 6 Wkkgz in het geval van geweld in de zorgrelatie een uitzondering maakt op de niet-openbaarheid. Onderzoek op andere wijze achtte de rechter-commissaris te omslachtig.

De rechtbank denkt daarover anders.

De rechtbank ziet in navolging van het OM, klaagster en de RC het onderzoeksrapport als een geheimhoudersstuk, maar beschouwt een vermoedelijke mishandeling van de bewoner door een medewerker eind 2020 – in het licht van de rechtspraak waarin deze omstandigheden wél werden aangenomen – als onvoldoende ernstig om te kunnen spreken van zeer uitzonderlijke omstandigheden. Daarbij betreft de rechtbank kennelijk ook het feit dat het OM de afgelopen jaren geen onderzoek heeft gedaan.

Onder verwijzing naar de wetsgeschiedenis overweegt de rechtbank dat het belang dat

medewerkers zich niet terughoudend opstellen bij incidenten prevaleert; wat het OM daartegenover als onderzoeksbelang aanvoert is onvoldoende, mede ook gelet op het feit dat het OM niet reeds op andere wijze onderzoek heeft verricht. De rechtbank oordeelt dat het in beslag nemen en inzien van het onderzoeksrapport in strijd is met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit en dat daarom niet is voldaan aan de uitzonderingssituaties van artikel 98 Sv of 9 Wkkgz.

Dat de curator toestemming heeft gegeven om het onderzoeksrapport te verstrekken is niet van belang. Deze gaat daar niet over, en een toestemming heft het verschoningsrecht van de geheimhouder niet op.

mr. J.F.M. Wasser

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 16-10-2023

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2023:10918

Zaaknummer: 23-019625

Rechters: L.J. Saarloos, M. Hoendervoogt en I.E. Voorberg

Advocaten: Benhaim, E. E. Benhaim en S.F. Thiems

Wetsartikelen: 552a Sv, 218 Sv en 98 Sv